

Markku Koivusalo
Politiikan tutkimuksen laitos
PL 54
00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Asunto-osakeyhtiö Mechelin, Mechelininkatu 29 – Museokatu 46

Käynti paikalla 9.3.2012 (Markku Koivusalo ja Satu Taivaskallio / HKM)

Asunto-osakeyhtiö Mechelinin asukas Markku Koivusalo on ottanut Helsingin kaupunginmuseoon yhteyttä ja halunnut esitellä sen edustajalle Museokatu 46 B-rapun ylimmässä, 7. kerroksessa sijaitsevaa rautaporttia.

Asunto-osakeyhtiö Mechelin sijaitsee Etu-Töölössä Mechelininkadun ja Museokadun kulmassa. Rakennuksen julkisivun on suunnitellut arkkitehti Sigurd Frosterus arkkitehtitoimisto Frosterus & Gripenbergistä ja muuten rakennuksen suunnitteli rakennusmestari V. Jaakkola. Suunnitelmat laadittiin vuonna 1927 ja rakennus valmistui seuraavana vuonna.

Näyttelijä ja teatterinjohtaja Mia Backman hankki asuntoihin Museokatu 46 B 47 ja B 48 oikeuttavat taloyhtiön osakkeet 86-89 omistukseensa jo ennen rakennuksen lopullista valmistumista tammikuussa 1928. Perimätiedon mukaan Backman olisi ehdottanut rakennuttajalle porttijärjestelmän asentamista 7. kerrokseen liikemies ja taidemesenaatti Amos Andersonin kehotuksesta. Andersonilla oli samantyyppinen porttijärjestelmä omassa, 1913 rakennuttamassaan yksityistalossaan Yrjönkatu 27:ssä. Andersonin yksityistalo on muutettu taidemuseoksi, joten alkuperäistä porttirakennelmaa ei siellä ole enää jäljellä.

Kirjassa "Mia Backman, muistelmiensa valossa: puoli vuosisataa teatterityötä" (Mia Backmanin omien kertomusten mukaan muistiin merkinnyt Anna-Leena Sipilä) on maininta Uusi Suomi-lehden tekemästä haastattelusta Backmanin 35-vuotis taiteilijajuhlan yhteydessä vuonna 1931. Kirjassa siteerataan Uuden Suomen haastattelua, jossa toimittaja kuvailee pääsyä Backmanin asuntoon. Toimittajan mukaan "portaat sulkee rautaovi ja rautalankahäkki".

Kaupunginmuseon paikalla käynti osoitti, että Museokatu 46 B-rapun 7. kerroksen portissa ja hissirakennelmassa on tiettyjä rakenteellisia yhtäläisyyksiä Amos Andersonin entisen yksityistalon hissiin, joka vielä on jäljellä. Viitaten edellä mainittuihin seikkoihin kaupunginmuseolla on syytä olettaa, että Museokatu 46 B:n ylimmän kerroksen porttijärjestelmä on rakennuksen alkuperäiseen asuun kuulunut elementti ja näin ollen sillä on kulttuurihistoriallista arvoa.

Satu Taivaskallio
tutkija